

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště č. 12

Brno

okresní pracoviště Hodonín

Inspekční zpráva

Střední škola

Gymnázium, Vyškov, Komenského náměstí 16

Identifikátor ředitelství: 600 015 629

Zřizovatel: MŠMT ČR

Školský úřad: Vyškov

Čj.	151 25/99-05011
Signatura	kl5ws201

OBSAH

1 ÚVOD	3
1.1 Předmět inspekce	3
1.2 Termín inspekce	3
1.3 Složení inspekčního týmu	3
1.4 Ředitel(ka) školy	3
1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá	3
2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY	4
2.1 Výchovně vzdělávací program školy, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty	4
2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy	4
2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků	4
2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání	5
3 ŘÍZENÍ ŠKOLY	6
3.1 Koncepční záměry školy, plánování	6
3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů	6
3.3 Odborné a pedagogické řízení	6
3.3.1 Organizační struktura	6
3.3.2 Personální struktura	7
3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků	7
3.4 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení	8
3.5 Informační systém - vnitřní a vnější	8
3.6 Vedení povinné dokumentace	8
3.7 Výroční zpráva	9
3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům	9
4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI .10	
4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků	10
4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy	10
4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování, hodnocení úrovně vzdělávání v jednotlivých předmětech nebo organizačních celcích	10
4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení	13
4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků	14
4.6 Hodnocení výchovného poradenství	14
4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy	14
4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy	15
5 ZÁVĚR	16
5.1 Závěry inspekce	16
5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy	Chyba! Záložka není definována.
5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu	17
5.4 Datum a podpis ředitele(ky) kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy	17
5.5 Další adresáti zprávy	17
5.6 Připomínky ředitele(ky) školy	17

1 ÚVOD

1.1 Předmět inspekce

Komplexní posouzení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

1.2 Termín inspekce

12. 1. 1999 až 14. 1. 1999

1.3 Složení inspekčního týmu

Vedoucí týmu: RNDr. Vladislav Milink
Členové týmu: Mgr. Zdeněk Hlavsa
RNDr. Jaroslav Honza, CSc.
PhDr. Jana Plšková

1.4 Ředitel školy

PaedDr. Ivan Pokorný

1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá

Dokumentace školy dle § 38a, zákona č.29/1984 Sb., ve znění zákona č. 138/1995 Sb., o soustavě základních, středních škol a vyšších odborných škol - školský zákon v platném znění, zákon č.564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství v platném znění, Plán práce na školní rok 1998/1999, Standard vzdělávání ve čtyřletém gymnáziu, tematické plány sledovaných předmětů, organizační řád, hospitační záznamy vedoucích pracovníků školy, Výroční zpráva za šk. r. 1997/98, zpráva o hospodaření za rok 1997, koncepce Gymnázia Vyškov do roku 2002, plán práce výchovného poradce pro šk. r. 1998/99, učební osnovy hospitovaných předmětů, učební plán čtyřletého gymnázia schválený MŠMT ČR pod č. j. 28205/91-20 ze dne 19. 12. 1991 a jeho novela č. j. 25049/95-21-23 ze dne 14. 11. 1995, učební plán sedmiletého gymnázia schválený MŠMT ČR pod č. j. 17711/91-20 ze dne 29. 5. 1991, učební plán osmiletého gymnázia schválený MŠMT ČR pod č. j. 20060/94-23 ze dne 15. 7. 1994, upravený učební plán pro třídy zaměřené na výuku anglického jazyka a tělesné výchovy schválený MŠMT ČR pod č. j. 10378/93, vybrané maturitní práce a sešity žáků, tři čísla studentského časopisu a vybrané práce SOČ.

2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY

2.1 Výchovně vzdělávací program školy, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty

Hlavním cílem výchovně vzdělávací činnosti gymnázia je kvalitní příprava studentů pro studium na vysokých školách a na vyšších odborných školách.

V současné době se realizuje na škole osmiletý studijní cyklus souběžně se čtyřletým a utlumovaným sedmiletým studiem.

Učební plán čtyřletého studia vychází z učebního plánu MŠMT ČR ze dne 19. 12. 1991 pod č. j. 28 205/91-20 s platností od 1. 9. 1992 a jeho novely č. j. 25 049/95-21-23 ze dne 14. 11. 1995.

Učební plán osmiletého studia vychází z generalizovaného učebního plánu č. j. 20 060/94-23 ze dne 15. 7. 1994 a jeho úpravy č. j. 25 048/95-21-23 ze dne 14. 11. 1995.

Učební plán sedmiletého studia vychází z učebního plánu vydaného MŠMT ČR dne 29. 5. 1991 pod č. j. 17 711/91-20 a z generalizovaného plánu.

Škola také realizuje upravený učební plán s rozšířenou výukou anglického jazyka a tělesné výchovy schválený MŠMT ČR pod č. j. 10 378/93.

Pro realizaci výuky škola používá platných učebních osnov.

Učební plány a osnovy, které se v současnosti na škole používají jsou kvalitní a jsou v souladu s požadavky MŠMT ČR.

2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy

K dotváření profilu absolventa školy napomáhá poměrně rozsáhlá nabídka volitelných a nepovinných předmětů. V nabídce volitelných předmětů jsou zastoupeny vedle jednoletých a dvouletých seminářů z přírodovědných a humanitních předmětů také konverzace v cizím jazyce, informatika a výpočetní technika, základy administrativy, sportovní hry, psychologie, estetická výchova a deskriptivní geometrie. V současnosti mají ve skladbě nabídky mírnou převahu předměty humanitního a tělovýchovného zaměření.

Výchovně vzdělávací program školy je velmi dobře dotvářen systémem volitelných předmětů a seminářů.

2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků

Osmiletý cyklus:

Ročník	Počet žáků v ročníku	Třída	Obor	Celkový počet žáků	Z toho dívek	Integrovaní zdr.postiž. žáci
1	60	prima A	79-02-5	30	16	0
		prima B	79-02-5	30	16	0
2	59	sekunda A	79-02-5	29	16	0
		sekunda B	79-02-5	30	16	0
3	61	tercie A	79-02-5	29	16	0
		tercie B	79-02-5	32	17	0
Celkem	180	6		180	97	0

Sedmiletý cyklus:

Ročník	Počet žáků v ročníku	Třída	Obor	Celkový počet žáků	Z toho dívek	Integrovaní zdr.postiž. žáci
4	60	Kvarta A	79-02-5	29	18	0
		Kvarta B	79-02-5 TV	31	19	0
5	89	kvinta A	79-02-5	30	17	0
		kvinta B	79-02-5	30	17	0
		kvinta C	79-02-5 TV	29	18	0
6	78	sexta A	79-02-5	29	15	0
		sexta B	79-02-5	29	12	0
		sexta C	79-02-5 TV	20	10	0
7	57	septima A	79-02-5	28	13	0
		septima B	79-02-5	29	19	0
Celkem	284	10		284	158	0

Čtyřletý cyklus:

Ročník	Počet žáků v ročníku	Třída	Obor	Celkový počet žáků	Z toho dívek	Integrovaní zdr.postiž. žáci
1	85	1. A	79-02-5	27	16	0
		1. B	79-02-5	28	17	0
		1. C	79-02-5	30	15	0
2	60	2. A	79-02-5	30	20	0
		2. B	79-02-5	30	23	0
4	56	4. A	79-02-5	27	13	0
		4. B	79-02-5	29	21	0
Celkem	201	7		201	125	0

2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání

Škola poskytuje úplné střední vzdělání.

3.1 Koncepční záměry školy, plánování

Škola má zpracovanou koncepci rozvoje do roku 2002. Splnění většiny plánovaných úkolů v rozmezí let 1993 až 1998 naznačuje, že plány dalšího rozvoje školy jsou ve všech směrech reálné. Koncepční záměry počítají i se skutečností, že v nejbližších letech může dojít k výrazným změnám v počtech zájemců o studium na středních školách. Nejvýznamnější koncepční záměry lze shrnout do několika bodů:

- 1) Základní zaměření Gymnázia Vyškov zůstane všeobecné.
- 2) Diverzifikace a diferenciací bude prováděna pomocí široké škály povinně volitelných předmětů. Jejich nabídku chce vedení školy postupně rozšířit. O tom, zda bude výuka daného předmětu skutečně realizována, rozhodne zájem dostatečného počtu žáků.
- 3) Škola bude nadále podporovat aktivní sportovní činnost žáků a usilovat o jejich dobrou fyzickou kondici. Otevření sportovních tříd je však závislé na dostatečném počtu vhodných zájemců o takto zaměřené studium.
- 4) Vedení školy chce nadále vytvářet podmínky pro průběžné a celkové zkvalitňování výchovně vzdělávacího procesu.

Roční plán práce na šk. r. 1998/99 má rámcový charakter a je konkretizován formou týdenních plánů, ve kterých jsou uvedeny přesné termíny všech akcí včetně odpovědnosti za jejich splnění.

Škola má jasnou a srozumitelnou koncepci. Plánování výchovně vzdělávací činnosti je funkční. Koncepční záměry školy a plánování hodnotíme jako spíše nadprůměrné.

3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů

Vzdělávací program školy byl předepsaným způsobem schválen. Škola vyučuje podle platných učebních dokumentů. Porovnáním schválených učebních plánů s předloženým rozvrhem hodin bylo zjištěno, že učební plány čtyřletého, sedmiletého i osmiletého studia jsou plněny. Upravený učební plán schválený MŠMT ČR pod č.j. 10378/93 je v současné době realizován pouze ve 4.B (rozšířená výuka anglického jazyka), kvartě B, kvintě C, sextě C (rozšířená výuka tělesné výchovy) a je dodržován.

V průběhu komplexní inspekce byla sledována výuka českého jazyka, anglického jazyka, matematiky, výpočetní techniky, chemie, biologie, tělesné výchovy, občanské výchovy a základy společenských věd. Porovnáním učebních osnov a tematických plánů s třídními knihami ČŠI zjistila, že učební osnovy všech sledovaných předmětů jsou plněny.

Schválené učební plány se dodržují, učební osnovy v uvedených předmětech jsou plněny.

3.3 Odborné a pedagogické řízení

3.3.1 Organizační struktura

V čele gymnázia stojí ředitel a jeho dva zástupci - jeden pro nižší, jeden pro vyšší gymnázium. Vedením ekonomického úseku je pověřen další pracovník. Kompetence jsou stanoveny v popisu pracovních činností. Základní organizační normu představuje

rámcově zpracovaný organizační řád. V něm jsou určeny poradní orgány ředitele: pedagogická rada, rada ředitele školy složená ze zkušených pedagogických pracovníků, rada sportovních tříd složená z učitelů tělesné výchovy, předmětové komise a výchovný poradce. Hierarchie a zodpovědnost je jasně stanovena. Vedle výše uvedených poradních orgánů ředitele jsou ustaveny ve schématu ještě další orgány: shromáždění třídních učitelů a shromáždění mluvčích tříd - studentů. Organizační řád je doplněn provozním řádem odborných učeben a laboratoří.

Organizační normu vzhledem k žákům představuje školní řád. Obsahuje hlavně povinnosti a příkazy, práva žáků jsou zmíněna jen okrajově. V některých učebnách je umístěna jiná verze řádu než ta, která platí v současné době. Pravidlo pro omlouvání nepřítomnosti žáka ve škole uvedené v bodu č. 5 první části řádu ne zcela koresponduje s § 2 vyhlášky č. 354/1991 Sb. o středních školách. Zatímco vyhláška stanovuje třídní lhůtu pro omluvu, školní řád ji zkracuje na dva dny. Jak dokládají zápisy v třídních knihách, žáci a učitelé byli s řádem seznámeni. Jeho dodržování je sledováno a hodnoceno na pedagogických radách.

Organizaci hodnotíme jako spíše nadprůměrnou.

3.3.2 Personální struktura

Pedagogičtí pracovníci	Pedagogická a odborná způsobilost							
	úplná		jen odborná		jen pedagogická		nevyhovující	
	interní	externí	interní	externí	interní	externí	interní	externí
Učitelé	39	9	0	0	2	0	0	1

Pedagogický sbor tvoří 51 učitelů. Téměř všichni vyučují pouze těm předmětům, pro které jsou plně odborně kvalifikováni. Z celkového počtu vyučovaných hodin, tj. 1043 je 94 % vyučováno s odbornou způsobilostí a téměř 100 % s pedagogickou způsobilostí. Pedagogický sbor je stabilizovaný.

Personální strukturu hodnotíme jako nadprůměrnou.

3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Vedení školy podporuje další vzdělávání učitelů jak v oblasti odborné, tak i pedagogické. Jeden učitel si rozšiřuje v současné době odbornou způsobilost dálkovým studiem informatiky. Řada učitelů se zúčastňuje kursů pořádaných Centrem pro další vzdělávání učitelů, dva systematicky spolupracují na vzdělávacích akcích pořádaných Britskou radou, jeden z nich se sám podílí na školitelské činnosti této organizace. Škola uspořádala pro vyučující seminář o problematice testování vědomostí, v plánu je přednáška o klasifikaci a hodnocení žáků. Organizuje pravidelné zájezdy ke kořenům lidské civilizace. Vyučující fyziky se zúčastňují mezinárodního výchovného programu ISES. Pedagogové mají k dispozici odborné časopisy. Využívají školní knihovnu, která je vybavena nejen beletrií, ale také odbornou literaturou.

Učitelé gymnázia se podílejí na osvětové činnosti ve městě. Pořádají přednášky, publikují v místním tisku a poskytují softwarovou výpomoc jiným školám.

Vedení školy podporuje další vzdělávání učitelů. Péče o jejich odborný růst je na nadprůměrné úrovni.

Odborné a pedagogické řízení školy hodnotíme celkově jako nadprůměrné.

3.4 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Ředitel školy má vytvořen účinný systém kontroly. Ke kontrole využívá delegovaných pravomocí zástupkyně ředitele, předsedů předmětových komisí, výchovného poradce, třídních učitelů, učitelů, rodičů žáků i veřejnosti.

Jedním z kontrolních nástrojů jsou hospitace. Kvalitně zpracovaný plán hospitací je plněn.

Ke kontrole výsledků učení ředitel školy používá jak celostátní testy, tak testy vypracované předmětovými komisemi. Testy se vyhodnocují a z jejich výsledků se přijímají závěry, jejichž plnění se dlouhodobě kontroluje.

Je zpracován systém kontrol práce všech pracovníků školy, který je vzájemně provázaný. Plnění úkolů, které vyplývají z prováděných kontrol, se odráží v osobním hodnocení pracovníků.

Vyžaduje-li to nutná změna organizace výuky, ředitel školy operativně vydává pokyny, které jsou obvykle součástí týdenních plánů práce. Plnění těchto pokynů je kontrolováno a následně vyhodnoceno.

Hodnocení žáků se provádí citlivě, v souladu s platnou legislativou a má motivující funkci.

Kontrolní systém školy je promyšlený, účinný a se zpětnou vazbou.

3.5 Informační systém - vnitřní a vnější

Vzhledem k tomu, že výuka probíhá ve dvou budovách, má informační systém mimořádně důležitou roli a je mu věnována náležitá pozornost. Informační systém je kvalitní, promyšlený a se zpětnou vazbou. V obou budovách jsou prostory, kde vyučující získávají veškeré informace o dění ve škole. Ředitel školy v rámci vnitřního informačního systému používá počítačové sítě. Žáci jsou o změnách, mající vliv na výchovně vzdělávací práci školy, informováni prostřednictvím přístupné informační nástěnky. Důležité a úplné informace pracovníci i žáci získávají včas. Škola má propracovaný program spolupráce s rodiči. Rodiče se setkávají dvakrát ročně s vedením školy, kde se mimo jiné seznámí s výroční zprávou a celkovým plněním plánu výchovně vzdělávací činnosti školy. Vedení školy zajišťuje pro rodiče konzultační hodiny s vyučujícími. Třídní schůzky se realizují dvakrát ročně. Veřejnost je informována o aktivitách školy nejen prostřednictvím výroční zprávy, kterou dostane každý žák, ale i prezentací na veletrhu vzdělávání, který pořádá jednou za rok Školský úřad společně s Úřadem práce. Dalším zdrojem informací jsou propagační letáčky, články v regionálním tisku, krátké šoty v místní kabelové televizi a dny otevřených dveří.

Vnitřní a vnější informační systém školy hodnotíme jako vynikající.

3.6 Vedení povinné dokumentace

Povinná dokumentace je vedena řádně a v souladu s § 38 a odst. 1. zákona č. 29/1984 Sb., v platném znění.

V třídních knihách a v třídních výkazech byly zjištěny drobné administrativní nedostatky, které byly v průběhu inspekce odstraněny.

Vedení povinné dokumentace má spíše nadprůměrnou úroveň.

3.7 Výroční zpráva

Výroční zpráva o činnosti a hospodaření školy za školní rok 1997/98 je zpracována v souladu § 17e odst. 2, 3 zákona č. 139/1995 Sb. a její obsah se shoduje se zjištěnými skutečnostmi. Ve výroční zprávě je uveden stav účetnictví Nadace Gymnázia Vyškov, a veškeré úspěchy žáků za období školního roku 1997/98. Zpráva byla projednána na poradě vedení školy a byli s ní průkazným způsobem seznámeni všichni pracovníci školy. Údaje obsažené ve výroční zprávě jsou vedením školy využívány v další řídicí činnosti.

Výroční zprávu školy je možno hodnotit jako nadprůměrnou.

3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu umožňují realizovat výchovně vzdělávací program školy a zajišťují její provoz. Nakoupené učebnice, pomůcky, vybavení apod. jsou účelně využívány. Rozpočet školy počítá také s výdaji na další vzdělávání pracovníků. Ve dnech 22. až 27. října 1998 provedli pracovníci ŠÚ Vyškov následnou kontrolu plnění nápravných opatření, přijatých ředitelem školy k výsledku kontroly hospodaření s finančními prostředky ze státního rozpočtu. (Tato kontrola se uskutečnila na přelomu roku 1995/96.) Následná kontrola prokázala, že opatření přijatá v oblasti hospodaření s finančními prostředky státního rozpočtu jsou průběžně plněna.

Činnost školy podporuje Nadace Gymnázia Vyškov, která získává finanční prostředky od rodičů a od příležitostných sponzorů. Její činnost je v souladu se zákonem o nadacích platným od 1. ledna 1998. Nadace v rámci svých možností přispívá na aktivity žáků (sportovní kurzy, doprava do divadla apod.) a podporuje další vzdělávání učitelů (finanční příspěvek na zahraniční stáž).

Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu jsou využívány v souladu s účelem jejich poskytnutí.

4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Škola má k realizaci výchovně vzdělávacího programu stísněné prostorové podmínky. Proto si gymnázium pronajímá prostory pro 8 kmenových tříd v Základní škole na Purkyňově ulici (dále ZŠ). Učebny v obou budovách jsou prostorné, funkční a je v nich středně opotřebený nábytek. Odborné učebny umístěné v budově gymnázia mají velmi dobré materiálně technické vybavení. Zvláště se to týká učebny výpočetní techniky, fyziky, biologie a chemie. Školní tělocvična je malá. Z tohoto důvodu má škola v pronájmu sportovní halu, která umožňuje realizovat náročnější učební cíle v tělesné výchově. Škola také využívá všech sportovišť a objektů určených k výuce tělesné výchovy v ZŠ (včetně bazénu). Učebnice pro nižší ročníky jsou plně zabezpečeny, pro vyšší ročníky jen částečně.

Prostorové a materiálně technické podmínky vzhledem k realizaci vyučování ve dvou budovách hodnotíme jen jako průměrné.

4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy

Obě budovy jsou umístěny v klidném prostředí. Společné prostory obou budov mají vysokou estetickou úroveň. Reprodukce uměleckých děl promyšleně rozmístěné ve všech učebnách tvoří svéráznou galerii.

Pro žáky, pedagogy a ostatní pracovníky školy jsou vytvořeny dobré pracovní podmínky. Rozvrh hodin je sestaven tak, aby přecházení žáků i učitelů z budovy Gymnázia do budovy ZŠ a naopak bylo plynulé. Pitný režim je zajištěn dvěma automaty s různým sortimentem nápojů. Pitný režim zabezpečuje také školní jídelna. Strava pro žáky i zaměstnance je zajištěna.

V době inspekce byl ve škole příkladný pořádek. Šatny skříňkového typu a sociální zařízení jsou na velmi dobré úrovni.

Rozvrh hodin a přestávek respektuje psychohygienické zásady.

Školení žáků o bezpečnosti a ochraně zdraví bylo podle záznamů v souladu s platnou legislativou.

Psychohygienické podmínky školy jsou velmi dobré.

4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování, hodnocení úrovně vzdělávání v jednotlivých předmětech nebo organizačních celcích

Český jazyk a literatura

Výuka ve sledovaných vyučovacích jednotkách odpovídala výchovně vzdělávacím cílům stanoveným učebními osnovami. Kladně ji ovlivňovaly metody, které rozvíjely intelektuální a estetické dovednosti žáků, příp. nabízely možnost výběru, uplatnění vlastního čtenářského vkusu, nebo dokonce tvůrčího sebevyjádření. V tomto směru se velmi osvědčila práce ve skupině, jejíž členové vtípně, bezprostředně a upřímně vyjadřovali své názory. Při práci s chybou byli žáci vedeni k odůvodňování svých rozhodnutí. Měli možnost sami hodnotit, argumentovat, formulovat otázky a řešit problémové úkoly. Zájem o jazyk a literaturu podporovalo vhodné využití didaktické techniky, pomůcek a jazykových příruček. Shrnutí

učiva většinou prováděli učitelé ve spolupráci se žáky. Na druhé straně byly někdy v hodinách použity tradiční metody, které stimulovaly k pouhé paměťové reprodukci faktů a nemotivovaly k formulaci vlastních stanovisek. Neúměrné množství času pak trávili žáci pasivním poslechem či zápisy do sešitů, ačkoli totožné učivo obsahují dostupné učebnice. Psychosociální klima ve třídách bylo důvěryhodné a bezpečné. Žáci většinou akceptovali stanovený řád, a dostalo-li se jim příležitosti, ochotně spolupracovali.

Na základě sledovaných hodin hodnotíme kvalitu vyučování v předmětu český jazyk a literatura celkově jako spíše nadprůměrnou.

Anglický jazyk a konverzace v anglickém jazyce

Některé vyučovací jednotky byly velmi dobře metodicky promyšleny a časově rozvrženy. Nemalou roli při získávání zájmu o předmět hrála dynamická osobnost učitele a vedení hodiny suverénní angličtinou. Styl výuky přispíval k rozvíjení komunikativních dovedností, mluvnická pravidla byla důsledně propojována s aplikací v jazykové praxi. Promyšleně volené formy práce vedly nejen k intenzivnímu využití času, ale také k osvojení učiva a k získání dovedností přímo v hodině. Žáci aktivně spolupracovali ve dvojicích i ve skupinách, někteří rutinně užívali dvojjazyčné i jednojazyčné slovníky. Byli schopni vykládat význam slov pomocí anglických ekvivalentů nebo za pomoci neverbální komunikace, nikoli překladem. To přispívalo k simulaci cizojazyčného prostředí.

V jiných případech naopak byly požadavky stanovené učebními osnovami ne zcela respektovány. Ačkoli používané učebnice podněcují k práci moderními komunikativními metodami, nevyužili někteří vyučující všech jejich možností. Žáci neměli dostatek příležitostí ke komunikaci, interakce se omezovala pouze na dvojici učitel - žák s výraznou převahou verbálních aktivit učitele. K osvojení mluvnického učiva volili někteří vyučující výhradně stereotypní překladová cvičení bez zřetele k praktickému využití v různých kontextech. Scházelo důkladné procvičení a upevnění učiva, zpětná vazba byla zanedbávána. S tím souvisí i nevidované sešity a neopravené chyby v nich. Použité metody a zvolené tempo ne vždy odpovídaly věku žáků a jejich schopnostem. Při získávání receptivních dovedností scházela zpravidla motivace. Na popsané postupy a jevy reagovali žáci nezájmem až nekázní.

Sledované hodiny anglického jazyka a konverzace v anglickém jazyce měly jednak průměrnou až nadprůměrnou, jednak podprůměrnou úroveň. Kvalitu vyučování v těchto předmětech hodnotíme tedy celkově jako průměrnou.

Matematika

Plány všech hospitovaných hodin měly jasně stanovené cíle a záměry. Obsah, metody a struktury zvolené pro jednotlivé vyučovací hodiny odpovídaly probírané látce a navazovaly na dřívější výuku a umožňovaly výuku příští. Ne vždy byly hodiny organizované tak, že vyučování upoutalo a udrželo pozornost žáků, jejich zájem a aktivní účast na výuce. Učitelé jednali jistě, se sebedůvěrou, účelně a vzbuzovali svým chováním zájem o výuku. Přechody mezi jednotlivými činnostmi byly hladké, ale čas jim věnovaný nebyl vždy dobře rozvržen. Závěrečné fáze vyučovacích hodin nebyly vždy dobře využity. Učitelé hodiny nevyhodnocovali a neplánovali cíle budoucích hodin.

Didaktická technika byla ve výuce využita jen výjimečně. V jednom případě byl velmi dobře použit na kontrolu domácí úlohy zpětný projektor. Ne vždy bylo používáno množinové terminologie. Také matematická logika prolínala probíranou látkou jen ve velmi omezené míře. Při řešení soustav rovnic a popisu funkcí chybělo systematické značení. Sešity u vyšších ročníků nebyly kontrolovány a jejich celková úroveň byla velmi nízká.

Kvalitu vyučování v matematice hodnotíme jako průměrnou.

Chemie

Pro výuku chemie má škola k dispozici dvě dobře vybavené učebny. Vyučující měli své hodiny dobře připravené. Způsob jejich práce se lišil v závislosti na věku žáků. Metody a formy výuky použité v nižších ročnících osmiletého gymnázia byly v porovnání s vyššími ročníky celkově pestřejší. Na vysoké efektivitě výuky se zde podílely jednoduché demonstrační pokusy, často provedené za pomoci žáků, skupinové vyučování a v některých případech i netradiční způsob opakování probraného učiva. Při výuce starších žáků převládaly verbální aktivity vyučujících. Výklad nového učiva byl však veden v logických souvislostech a pokud to bylo možné, s využitím mezipředmětových vztahů. Vzájemná komunikace vyučujících a žáků měla dobrou úroveň a zabezpečovala účinnou zpětnou vazbu. Část hospitované výuky probíhala v chemické laboratoři, kde se žáci v rámci laboratorního cvičení seznamovali s několika základními laboratorními postupy a vlastnostmi některých látek. Většina žáků s vyučujícím aktivně spolupracovala. Některým je však třeba věnovat zvýšenou pozornost, aby v průběhu další výuky nedocházelo k fixování chybného postupu při práci s odměrným sklem (odměřování vzorku pomocí pipety). Se správným postupem pipetování byli všichni žáci seznámeni. Výuka chemie v nižších ročnících má nadprůměrnou úroveň, ve vyšších spíše nadprůměrnou. Práci žáků v chemické laboratoři hodnotíme jako průměrnou.

Kvalita vyučování v předmětu chemie má spíše nadprůměrnou úroveň.

Biologie

Výuka biologie probíhala v dobře a funkčně vybavených učebnách. Cíl hodiny, se kterým byli žáci seznamováni neformálně, respektoval učební osnovu předmětu a vycházel z dříve probraného a zvládnutého učiva. Všichni vyučující měli své hodiny velmi dobře připravené jak po odborné, tak po metodické stránce. V průběhu téměř všech sledovaných hodin byla bez ohledu na věk žáků využita řada aktivizujících metod a forem práce, které pozitivně ovlivnily zájem žáků o předmět. Jako příklad lze uvést opakování učiva v úvodu jedné hodiny, kdy si někteří žáci prověřovali své znalosti prostřednictvím počítače, zatímco jiní spolupracovali s vyučující, která uzavírala klasifikaci, případně si měřili krevní tlak pod vedením „žakovských asistentů“. Při výkladu nového učiva zaměstnanost žáků, až na výjimky, převládala nad verbálními aktivitami vyučujících. Zpětná vazba byla realizována prostřednictvím kontrolních otázek, z nichž některé vyžadovaly logický úsudek žáků, případně aplikaci znalostí získaných v jiných předmětech nebo mimo školu. Závěrečné opakování prokázalo, že cíl stanovený v úvodu jednotlivých vyučovacích jednotek byl v průběhu výuky splněn. Část hospitovaných hodin měla spíše nadprůměrnou úroveň, většina však byla nadprůměrných.

Část výuky se uskutečnila v biologické laboratoři, která je pro svůj účel velmi dobře vybavena jak přírodninami a mikroskopy, tak audiovizuální technikou. Některé pomůcky si vyučující vyrobila sama. Hodiny byly velmi dobře připraveny. Výuku charakterizovaly vztahy spolupráce a tvůrčí atmosféra. Přestože vyučující měla na své žáky značné požadavky, všichni prokazovali velmi dobré znalosti a nepředstíraný zájem o předmět. Tuto část výuky hodnotíme jako vynikající.

Kvalita výuky v předmětu biologie má nadprůměrnou úroveň.

Výpočetní technika

Hodiny výpočetní techniky byly dobře naplánované a připravené. Výklad a vysvětlení učiva podporovaný nejmodernější technikou (snímání obrazu monitoru a jeho projekce na velkoplošné plátno) byl jasný a srozumitelný, přestože se jednalo o složitou a komplikovanou učební látku (programování v jazyku Pascal). Čas věnovaný jednotlivým činnostem byl dobře rozvržený. Spád a tempo výuky se v průběhu hodin přizpůsobovalo žákům. Učitelé během

výuky sledovali pozorně pracovní postupy žáků a jejich pokroky v práci. Výuka byla cílevědomě orientovaná na splnění zadaných úkolů. Žáci byli při tvorbě programů vyučujícími povzbuzováni. Nejlepší práce byly oceněny.

Výuka probíhala ve velmi dobře zařízené učebně.

Kvalita vyučování v předmětu výpočetní technika má spíše nadprůměrnou úroveň.

Občanská výchova, základy společenských věd

Ve všech sledovaných hodinách byla probírána látka v souladu s tematickým plánem a učební osnovou. Hodiny byly dobře metodicky připraveny. Pozitivním prvkem byla dobrá komunikace učitel - žák a erudovaný výklad vyučujících, kteří srozumitelně vysvětlili stěžejní pojmy. V hodině občanské výchovy uplatnila vyučující alternativní způsoby výuky a použila ve výuce celou řadu pomůcek. Tyto prvky chyběly v hodinách základů společenských věd (ZSV), kde převládaly tradiční metody výuky. Převládal monolog učitele, výrazně chyběla aktivizace žáků. Žáci nepoužívali při výuce žádné pomůcky ani učebnice. Negativním prvkem výuky (hlavně v semináři ZSV) byla absence širší diskuse žáků k určitému problému a vyjádření vlastního názoru žáků.

Hodiny občanské výchovy a základů společenských věd jsou hodnoceny jako průměrné.

Tělesná výchova

Pro výuku tělesné výchovy má škola ztížené podmínky (viz. kapitola 4. 1). Sledované hodiny byly velmi dobře metodicky připraveny. Jejich náplň byla v souladu s tematickým plánem a osnovou. Hodiny byly dynamické, vyučující kladli důraz na správné držení těla, na přesné plnění pohybových úkonů a dovedností. Žáci velmi dobře spolupracovali s vyučujícím. Motorické a pohybové dovednosti žáků byly na velmi dobré úrovni. V hodinách byla dodržena zásada přiměřenosti, hygieny a bezpečnosti při všech prováděných pohybových činnostech. Ve všech sledovaných hodinách bylo maximálně využito náradí, náčiní a prostor v tělocvičně.

Hodiny tělesné výchovy jsou hodnoceny jako nadprůměrné.

4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení

Ve vyučovacích předmětech humanitního zaměření žáci prokázali schopnost souvisle a kultivovaně reprodukovat učivo. Byli s to postihnout složitost a mnohvrstevnatost díla, zařadit je do literárně historického kontextu, orientovat se v jeho struktuře a hodnotit je. Úspěšně aplikovali literárně teoretické poznatky při rozboru textu. Uměli formulovat otázky, kriticky komentovali výkony spolužáků a prokázali schopnost diskutovat. Na dobré úrovni komunikovali v mateřském jazyce, někteří realizovali souvislý cizojazyčný projev, reprodukovali cizojazyčný text, vedli dialog v cizím jazyce, hráli role a pracovali s různými druhy jazykových slovníků. Nejlepší práce a jejich prezentace svědčily o kreativitě a schopnosti sebereflexe. Vynikajících výsledků dosáhli jednotlivci či týmy při cizojazyčných soutěžích a při středoškolské odborné činnosti: dokáží sestavit resumé, anotaci a bibliografii, sebrat a utřídit materiál, pracovat s prameny, odkazy a poznámkovým aparátem. Na druhé straně přetrvávají v mateřském jazyce pravopisné nedostatky, s těžkostmi se setkávalo řešení substitučních a transformačních jazykových úkolů z oblasti syntaxe. Ještě ve vyšších ročnících někteří žáci neměli v cizím jazyce potřebné receptivní a produktivní dovednosti: nerozuměli jednoduchým pokynům, omezovali se na jednoslovná či jednovětá vyjádření, s obtížemi četli neznámý text.

V předmětech přírodovědného zaměření žáci prokázali, že mají základní vědomosti a dovednosti odpovídající učebním osnovám sledovaných předmětů. Naučili se samostatně

analyzovat texty úloh, hodnotit a zdůvodňovat jejich výsledky a poukazovat na různé způsoby řešení, pochopili induktivní a deduktivní postupy a osvojili si některé metody vědeckého myšlení. Žáci chápou přírodovědné předměty jako součást kultury člověka.

Úroveň výsledků učení je velmi dobrá

4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků

Z předložených dokumentů a ze sledování výchovně vzdělávací činnosti školy vyplývá, že základní funkce gymnázia připravovat žáky ke studiu na vysoké škole nebo k jinému studiu je naplněna. Škola rozvíjí a funkčně zdokonaluje poznávací procesy žáků, zejména jejich myšlení. Žáci ukázali, že si osvojili důležité pojmy, fakta a poznatky z různých oborů poznání a činností, které ve svém souhrnu tvoří materiální základ jejich středoškolského vzdělání. Žáci se chovali slušně a kultivovaně. Prostor pro individuální uplatnění a pro rozvoj osobnosti je rozvíjen a podporován rozsáhlou volbou volitelných předmětů. Také bohatá škála mimoškolních aktivit dotváří osobnost žáka.

4.6 Hodnocení výchovného poradenství

Výchovná poradkyně není zatím pro tuto funkci kvalifikována. S problematikou výchovného poradenství je však obeznámena prostřednictvím různých vzdělávacích kurzů a má o ni zájem. Vzhledem k tomu, že školu nenavštěvuje ani jeden žák se specifickými poruchami učení, orientuje se především na oblast profesního poradenství. Organizace její práce má specifika daná skutečností, že Gymnázium Vyškov využívá dvě od sebe značně vzdálené budovy. Výchovná poradkyně je převážnou část pracovní doby v pavilonu základní školy, kde jsou umístěny nižší třídy víceletého gymnázia. Proto v druhé budově vytvořila systém žakovských asistentů, jejichž prostřednictvím předává potřebné informace ostatním žákům. Pokud tito žáci nebo jejich rodiče chtějí, výchovná poradkyně je jim k dispozici také osobně, a to dvakrát týdně. ČŠI zjistila, že tento systém je v případě profesního poradenství (zpracování přihlášek ke studiu na VŠ) efektivní a funkční.

Škola se snaží podchytit žáky, kteří mají problémy s učením a chováním. Výchovná poradkyně v této oblasti úzce spolupracuje s rodiči žáků a třídními učiteli a pokud je to nutné i s OPPP. Pozornost je zaměřena především na žáky, kteří začínají na gymnáziu teprve studovat. Výsledkem této činnosti je mj. evidence žáků, kteří mají určité problémy, i když u nich není diagnostikována některá ze specifických poruch učení.

Výchovné poradenství hodnotíme jako spíše nadprůměrné.

4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy

Gymnázium organizuje významné akce, které je reprezentují nejen v městském, ale i v regionálním, republikovém a mezinárodním měřítku. Velkou pozornost a péči škola věnuje středoškolské odborné činnosti. Největším úspěchem v roce 1998 je 1. místo v národním a zlatá medaile v mezinárodním kole soutěže středoškoláků ve znalostech ruštiny (v konkurenci reprezentantů 46 zemí světa). Dalšího úspěchu dosáhlo několik žáků ve středoškolské odborné činnosti. Neodmyslitelnou součástí mimoškolní činnosti představují sportovní aktivity, v nichž žáci dosahují v řadě sportovních odvětví předních umístění. Škola pro své žáky uspořádala lyžařský výcvik (Sappada - Itálie), vodácký kurz a cykloturistiku (Dunajská stezka v Rakousku). Z kulturních akcí byl přínosem pro jazykovou výuku především výměnný zájezd do Belgie a Anglie. Další aktivity souvisí s přípravami oslav 100. výročí založení gymnázia.

Aktivity, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost, hodnotí ČŠI jako nadprůměrné.

4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy

Škola nemá žádná školská zařízení, která by byla její součástí.

5 ZÁVĚR

5.1 Závěry inspekce

Učební plány a učební osnovy jsou plněny.

Utváření profilu absolventa školy koreponduje s deklarovanou koncepcí školy.

Řízení školy je funkčně strukturováno, její organizace má velmi dobrou úroveň. V oblasti personální škola maximálně využívá téměř stoprocentní odbornou a pedagogickou způsobilost učitelů. Řízení výchovně vzdělávacího procesu umožňuje realizovat vzdělávací program školy a naplňovat na dobré úrovni cíle stanovené učebními dokumenty.

Kontrolní a informační systém je na velmi dobré úrovni.

Výroční zpráva umožňuje řediteli školy, aby z ní vycházel při plánování činnosti školy v dalším období.

Vědomosti žáků byly ve sledovaných vyučovacích hodinách většinou velmi dobré pokud jde o znalost faktů a jejich reprodukci. Vedle toho uplatňovali žáci i vlastní názory a postoje, prokázali tvořivost a získávali návyky potřebné k dalšímu sebevzdělávání.

Rozsáhlá mimoškolní činnost vhodně dotváří osobnost žáků.

Ve sledovaných oblastech hodnotíme činnost školy celkově jako nadprůměrnou

